

virkelig fast og sikker Retning, at lade den Del af Folket, som repræsenteres af de Herrer paa den anden Side, faae en ganske anden Indflydelse paa hele Landets Styrelse, end den hidtil har haft. Der er jeg enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds; men jeg er ikke enig med ham, naar han, som det i det Mindste forekommer mig i Foraaret var Tilfældet, vilde have bragt det frem i Form af en stærk udtalt Fordring paa Parlamentarisme, med Hensyn til hvilken jeg ikke kan se Andet end, at den, naar man vilde drive den til sine Konsekventer — og det er Noget, jeg pleier at gjøre, maaske mere end det behager Andre, men jeg kan ikke Andet end strax tage Konsekventerne med, selv de, der kunne synes være meget fint og skarpt ublede — vilde blive farlig for den monarkiske Selvstændighed; som jeg hænder, farlig for det Parti, der havde opstillet den og farlig for Fremtiden i det Hele, medens jeg overhovedet ikke ser, hvad Nytte det er til at opstille faadanne theoretiske Fordringer, hvis Konsekventer gjennem mange Aar man ikke saa let kan overse. Man kunde let komme i en lignende Situation som det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Vilje), der igaar gav os et Bevis paa en betydelig Iver for det monarkiske Princip, men som ganske vist for ikke saa overordentlig mange Aar siden erklærede her i dette Thing i Anledning af Behandlingen af en Adresse til Kongen, at det var ganske ligegyldigt, hvilken Ordning man vedtog med Hensyn til Fordelingen af Arbejdet mellem Ministerierne, efter som Rigsdagen har Kontrollen i sin Haand, idet den ikke blot gjennem Finantsloven, men ogsaa gjennem politiske Vota kan fjerne det Ministerium, der tilraader Hans Majestæt at bruge Privilegiet paa en anden Maade end den, som den lovgivende Forsamling anser for rigtig (Vilje: Staar der Folkethinget eller Rigsdagen?) Der staar Rigsdagen (Vilje: Ja, det gjør en Forskjel). Ja, den samme Forskjel, som er kommen frem i en Artikel i et Blad, som det ærede Medlem ganske vist ikke mere bærer Ansvar for, men som dog har arvet en Del af det ærede Medlems Aand og livlige Klarhed i mange Retninger, og som blandt Andet i Foraaret eller i Sommeren har udviklet for os noget Lignende som det, vi have hørt af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), at i Grunden var det parlamentariske System det konstitutionelle Kongedømmets Blomst, men kun paa den Betingelse, at det var den dannede Middelstand, der havde Magten, og ikke de tyfsaaede Landboere; det var Betingelsen for Parlamentarismen. (Vilje: Er det Noget, der er sagt her i Rigsdagen?) Nei, det staar i det Blad, jeg nylig nævnte (Vilje: Maa jeg saa bede det holdt udenfor Debatten her i Salen.), og det stemmer ganske med det ærede Medlems Standpunkt (Vilje: Maa jeg bede det ærede Medlem i sine Uttringer lige over for

nig at holde sig til, hvad jeg har sagt her i Rigsdagen.)

Formanden: Maa jeg bede det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Vilje) ikke i den Grad at afbryde Taleren.

Solstein-Ledborg: Det er utvivlsomt dette Standpunkt, det ærede Medlem hænder, idet han siger, at det er Rigsdagens Parlamentarisme, han er for, og jeg kan ikke se, at det, naar vi stille os paa det monarkiske Princip, kan gjøre nogen Forskjel, enten man taler om Folkethingets eller Rigsdagens Parlamentarisme, hvorimod det ganske vist gjør en Forskjel, naar vi stille os paa Klassestandpunktet; fra dette Standpunkt kan det for et bestemt Parti være meget vel valgt kun at ville tale om Rigsdagens Parlamentarisme, men lige over for det monarkiske Princip er det fuldkommen ligegyldigt, enten man vil have, at de to Thing eller det ene Thing skal have Indflydelse paa Kongens Frihed. Jeg tror, at Alt dette desuden viser, at den Betragtning, maade, som er bleven gjort gjældende af den politiske Retning, til hvilken den ærede Kultusminister hører, ganske vist er meget forskjellig fra min; men i Principet er Forskjellen mellem det ærede Medlem fra Bogø (Berg), og jeg vil ikke sige den ærede Kultusminister, men — den Retning, som Ministeren forsvarede, ikke stor, thi Principet er akkurat det samme; det er kun den praktiske Anvendelse, der er forskjellig. Men jeg tror, at praktisk taget er det dog bedre at være enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) om, at det er nødvendigt, nu efter den Udvikling, Forholdene have faaet, at indbringe de andre Samfundsklasser større Indflydelse paa Landets Styrelse, selv om man er uenig om, hvorvidt det parlamentariske System bør opstilles som Fordring, — og jeg tror, at dette er en mere solid, en bedre og mere praktisk Enighed end den, der bestaar i at være enig om at etablere det parlamentariske Princip, medens man er uenig om, hvem der skal have Nyttens af Principet. De mange forskjellige Lovforslag, som Kultusministeren kom ind paa at omtale, idet han bemærkede, at jeg ikke med Hensyn til dem var enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), skal jeg ikke her komme ind paa; thi det er jo ganske upraktisk for Dieblittet. Derimod skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af den noget forandrede Stilling, der er fremkommen som Følge af det nye Forslag til en motiveret Dagsorden. Det ærede Medlem, der indbragte dette Forslag, forsøgte at sige, at han indbragte det, fordi det gamle Forslag var en Fortsættelse af Stormene mod Ministeriet; men det er nu indbegaaet fra saa mange Sider blandt Andet af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Hindenburg), at jeg